

Podsumowanie popularnonaukowe

Jak polityki rządowe powinny być wybierane? Dotychczas wiele działań podejmowanych przez decydentów koncentrowało się na maksymalizacji Produktu Krajowego Brutto – ignorując nierówności społeczne, wpływ na środowisko i – co najważniejsze – istotę tego, co liczyć warto.

Sądzymy, że tym, co warto liczyć jest dobrostan, rozumiany jako ogólne pozytywne funkcjonowanie psychiczne w trzech wymiarach: refleksyjnym (np. zadowolenie z życia jako całości), afektywnym (np. radość czy smutek) i eudajmonistycznym (np. poczucie celu i sensu życia). Coraz częściej międzynarodowe organizacje, rządy oraz ogół społeczeństwa wzywają do umieszczenia go w centrum projektowanych polityk. Jednakże obecnie nie istnieją ramy ani metody praktycznego wdrażania tych wyzwań w praktyce.

Dlatego proponujemy opracowanie modelu mikrosymulacyjnego do oceny wpływu polityk na dobrostan społeczeństwa i kasę publiczną. To praktyczne narzędzie umożliwi decydentom wybór tych polityk, które przynoszą największe korzyści w zakresie dobrostanu w przeliczeniu na koszt, a tym samym maksymalizują dobrostan społeczeństwa przy uwzględnieniu ograniczeń budżetowych. Z naszego doświadczenia wynika, że brak takiego modelu stanowi jeden z powodów, dla których dobrobyt jest niewystarczająco uwzględniany przez decydentów i urzędników służby cywilnej – obecnie nie dysponują oni praktycznymi narzędziami do oceny proponowanych polityk przez jego pryzmat.

Czerpiąc inspirację z modeli mikrosymulacyjnych w ekonomii publicznej i ekonomii zdrowia, proponujemy opracowanie modelu symulacji dobrostanu – WELLMOD. Wiązą się z tym trzy cele naukowe:

1. W konsultacji z partnerami społecznymi, decydentami i społeczeństwem obywatelskim zidentyfikowanie sześciu pożądanych i możliwych do wdrożenia polityk publicznych w dziedzinie zdrowia, środowiska i polityki gospodarczej w minimum pięciu europejskich krajach.
2. Opracowanie modelu symulacyjnego do przewidywania wpływu tych polityk na (i) obiektywne wyniki w dziedzinie zdrowia, środowiska, dochodów i pracy itp.), (ii) subiektywny dobrostan w wyniku zmiany tych obiektywnych wyników oraz (iii) kasę publiczną.
3. Zastosowanie modelu symulacyjnego do sześciu polityk publicznych określonych w (1), aby przeanalizować je z punktu widzenia opłacalności.

Naszym nadrzędnym celem jest stworzenie dobra publicznego, które wpłynie na sposób myślenia decydentów o priorytetach politycznych poprzez dostarczenie ram analitycznych, metodologii, narzędzi oraz standardów technicznych niezbędnych do przewidywania wpływu proponowanych polityk na dobrostan. Po jego kalibracji model zostanie zamieniony w dobro publiczne typu „open source” (podobnie jak EUROMOD), aby mógł być dalej rozwijany przez społeczność akademicką i używany przez media i społeczeństwo obywatelskie.